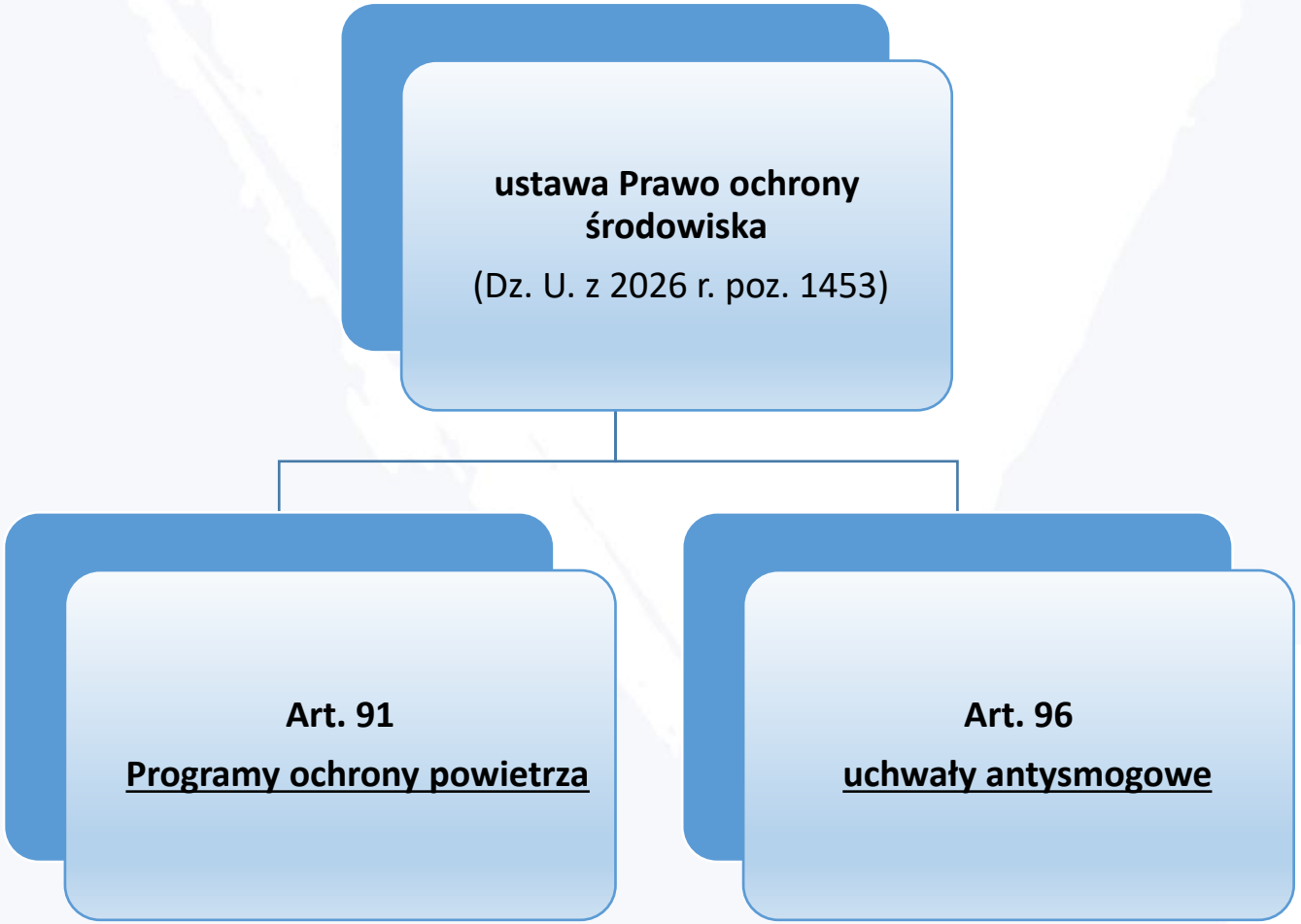
WIELKOPOLSKA

Uchwały antysmogowe i programy ochrony powietrza

Agnieszka Wójcik
Departament Zarządzania Środowiskiem i Klimatu
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
Poznań, 18.11.2026 r.

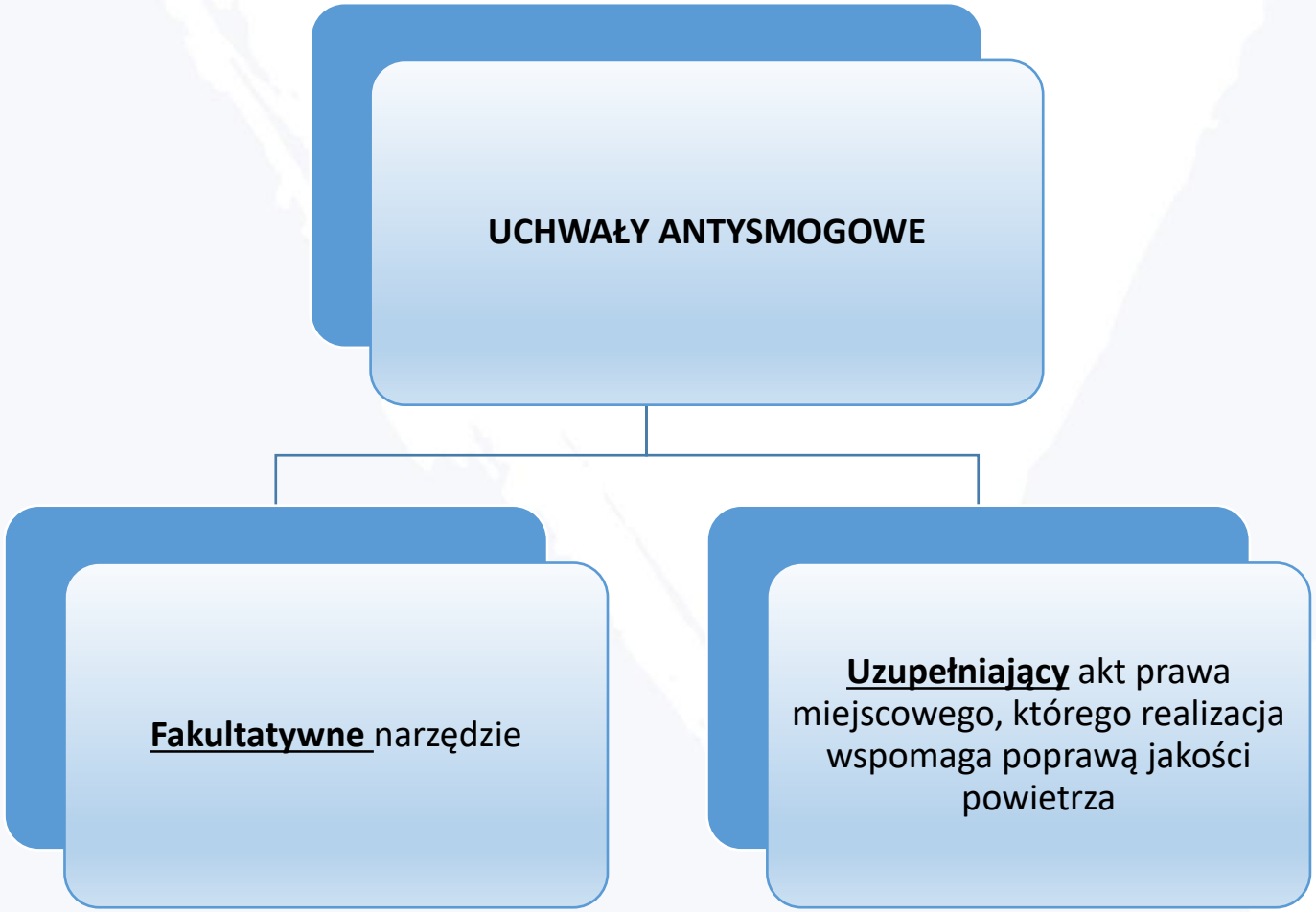
Akty prawa miejscowego w zakresie ochrony powietrza

Akty prawa miejscowego w zakresie ochrony powietrza

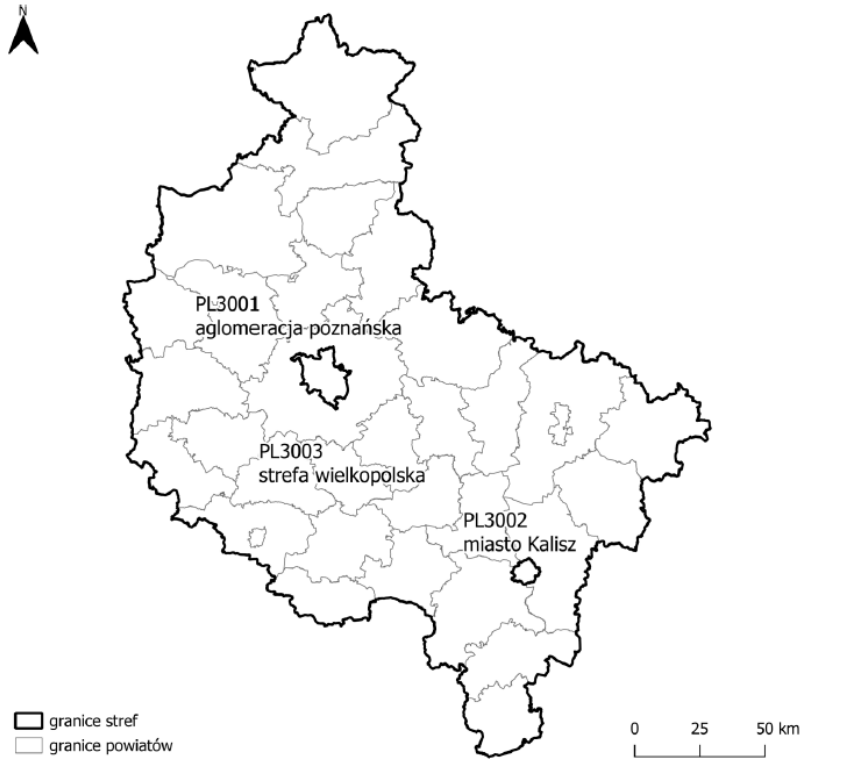

Akty prawa miejscowego w zakresie ochrony powietrza

Programy ochrony powietrza

aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy	aglomeracja poznańska
miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tysięcy	miasto Kalisz
pozostały obszar województwa niewchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast	strefa wielkopolska

Rysunek 3.1. Podział województwa wielkopolskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2025 rok *[opracowanie: GIOŚ]*

Programy ochrony powietrza

PROGRAMY OCHRONY POWIETRZA

(Pył PM 10, Pył PM 2,5, B(a)P)

- Uchwała nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska
- Uchwała nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej wraz z **aktualizacją** przyjętą w uchwale nr XXI/503/26 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 stycznia 2026 r. w sprawie aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej
- Uchwała nr XXI/392/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Kalisz
- Uchwała nr XLIX/975/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM2,5 dla strefy miasto Kalisz

Aktualizacja programu ochrony powietrza w zakresie B(a)P dla strefy wielkopolskiej

UCHWAŁA NR XXI/503/26 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO Z DNIA 26 STYCZNIA 2026 R.

Kontynuacja dotychczasowych działań **do końca 2028 roku**

Wprowadzenie dwóch dodatkowych działań

PROGRAM OCHRONY POWIETRZA - DZIAŁANIA

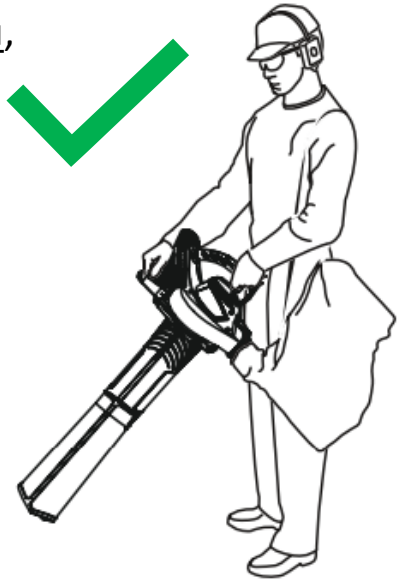
Numer działania	Kod działania	Nazwa działania
1.	WpZOA	Ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej
2.	WpDOT	Zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej
3.	WpIZE	Inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin
4.	WpKUA	Kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych
5.	WpTMB	Termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej
6.	WpMMU	Obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych **dmuchaw** do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich
7.	WpZUZ	Ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej
8.	WpEEK	Edukacja ekologiczna
9.	WpPZP	Zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego
10.	WpEkDo	Prowadzenie doradztwa energetycznego i ekologicznego
11.	WpWsEn	Objęcie osób ubogich energetycznie wsparciem finansowym i organizacyjnym

PROGRAM OCHRONY POWIETRZA - DZIAŁANIA

Działanie o kodzie WpMMU Obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich

- Zasadniczym celem tego działania jest wyeliminowanie z terenów ulic i dróg emisji wtórnej pyłu, powstającej wskutek wzniecania wcześniej opadłego pyłu (tzw. unosu pyłu),
- Zakaz używania dmuchaw do liści obowiązuje przez cały rok,
- Stosowny **zakaz nie dotyczy urządzeń zasysających** zanieczyszczenia (odkurzaczy).

PROGRAM OCHRONY POWIETRZA - DZIAŁANIA

Działanie o kodzie WpEkDo Prowadzenie doradztwa energetycznego i ekologicznego

- należy utworzyć w gminach stanowiska doradztwa energetycznego i ekologicznego bądź też zlecić tę usługę,
- osoby pełniące funkcję doradcy powinny docierać bezpośrednio do mieszkańców (szczególnie osób niesamodzielnych, o ograniczonej mobilności),
- celem wizyty jest im.:
  - identyfikacja potrzeb modernizacyjnych (termomodernizacja, wymiana źródła ciepła),
  - określenie możliwych do zastosowania rozwiązań modernizacyjnych biorąc pod uwagę możliwości finansowe gospodarstwa domowego,
  - informowanie w zakresie wymagań uchwał antysmogowych i Programu ochrony powietrza,
  - pomoc w pozyskaniu dofinansowania na działania modernizacyjne.

PROGRAM OCHRONY POWIETRZA - DZIAŁANIA

ETAP I

Do 31 grudnia 2026 r. analiza problemu ubóstwa energetycznego w gminie

- identyfikacja gospodarstw ubogich energetycznie,
- wstępna identyfikacja potrzeb inwestycyjnych w zakresie wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji w budynkach, które zamieszkują ww. osoby,
- wytypowania gospodarstw domowych ubogich energetycznie oraz przeprowadzenie analizy finansowej możliwości i zakresu wsparcia wytypowanych mieszkańców.

ETAP II

wsparcie wytypowanych mieszkańców gminy (gospodarstw domowych) dotkniętych ubóstwem energetycznym za pośrednictwem wizyt doradców energetycznych.

- pozyskanie środków z programów finansowych,
- analiza zużycia energii w gospodarstwie domowym oraz możliwości jej zmniejszenia,
- propagowanie zmiany nawyków dot. zużycia energii,
- zapewnienie dostępu do informacji nt. możliwości poradzenia sobie z problemem ubóstwa energetycznego,
- ocena charakterystyki energetycznej odwiedzanych gospodarstw domowych ubogich energetycznie.

Działanie o kodzie WpWsEn
Objęcie osób ubogich energetycznie wsparciem finansowym i organizacyjnym

PROGRAM OCHRONY POWIETRZA - DZIAŁANIA

Czy możliwe jest wsparcie finansowe osób ubogich energetycznie ?

- Na mocy **art. 403** ustawy Prawo ochrony środowiska rada gminy albo rada powiatu określa w drodze uchwały zasady udzielania dotacji celowych obejmujące:
  - kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania;
  - tryb weryfikacji spełnienia kryteriów;
  - tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji celowej i sposób jej rozliczania;
  - grupę docelową odbiorców dotacji;

TAK

Czy możliwe jest wsparcie finansowe osób ubogich energetycznie ?

- **od 11 stycznia 2025 r. na mocy zmiany ustawy POŚ** może również wskazać kryteria dochodowe dla beneficjentów ubiegających się o dotację. Zmiana ta została wprowadzona celem możliwości dotowania osób z grupy tzw. ubóstwa energetycznego. Wcześniejsze przepisy nie dawały możliwości kategoryzowania grupy beneficjentów.

Programy ochrony powietrza

Uchwały antysmogowe i programy ochrony powietrza

WIELKOPOLSKA | SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Uchwały antysmogowe

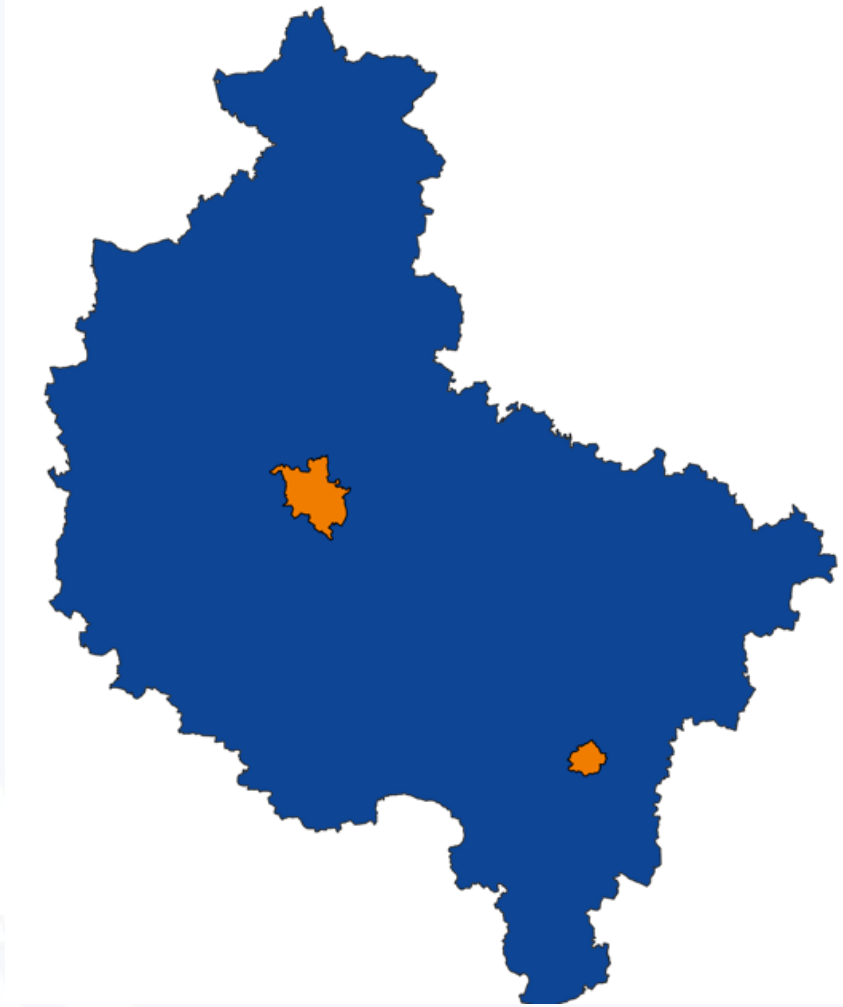
Na terenie województwa wielkopolskiego obowiązują <u>trzy</u> uchwały antysmogowe:

Uchwała nr XXXIX/941/17 w sprawie wprowadzenia, **<u>na obszarze województwa wielkopolskiego (bez Miasta Poznania i Miasta Kalisza),</u>** ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,

Uchwała nr XXXIX/942/17 w sprawie wprowadzenia, **<u>na obszarze Miasta Poznania,</u>** ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,

Uchwała nr XXXIX/943/17 w sprawie wprowadzenia, **<u>na obszarze Miasta Kalisza</u>**, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,

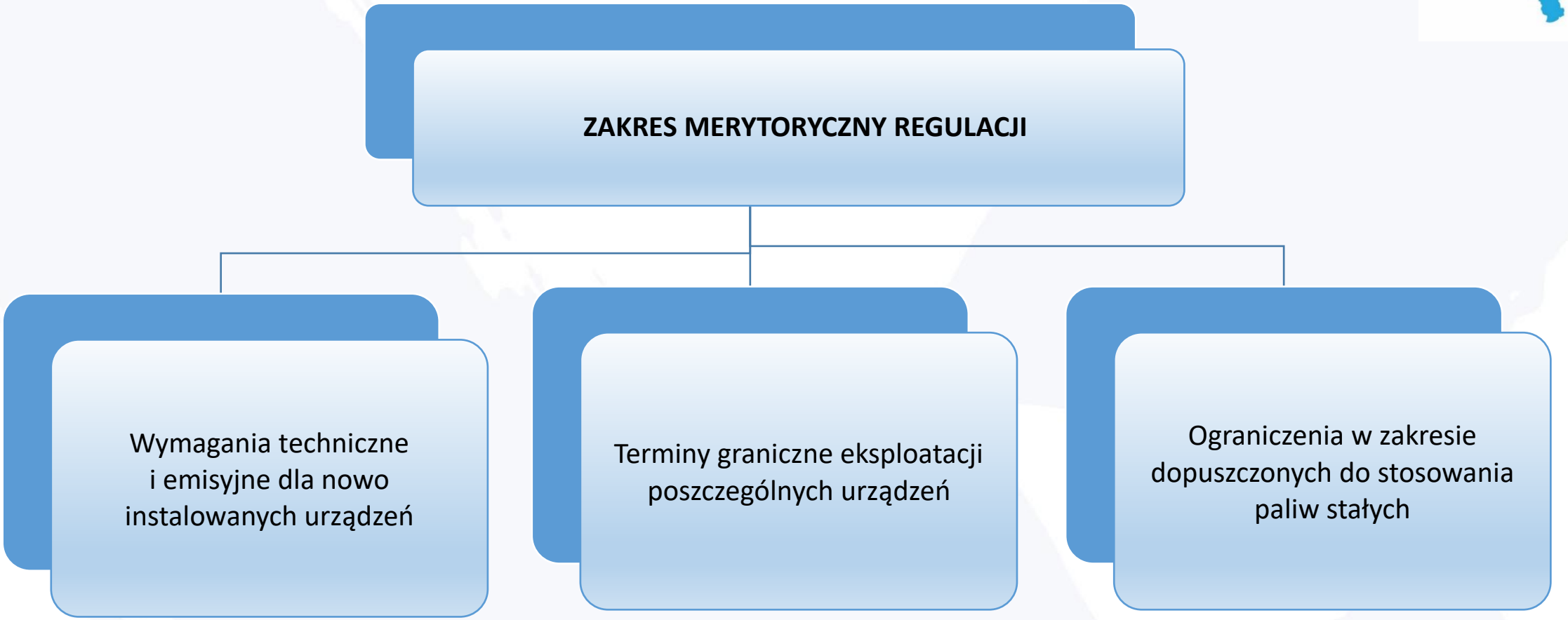
Uchwały antysmogowe

Uchwały antysmogowe i programy ochrony powietrza

WIELKOPOLSKA | SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Uchwały antysmogowe

Uchwały antysmogowe

WARUNKI TECHNICZNE I EMISYJNE DLA KOTŁÓW

- **Minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń** dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń, określonych w ust. 1 załącznika II **do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189** (ekoprojekt dla kotłów)
- Spełnienie wymagań dla kotłów **5 klasy wg normy PN-EN 303-5:2012**
- **Automatyczne podawanie paliwa**, za wyjątkiem instalacji zgazowujących paliwo
- **Brak rusztu awaryjnego** oraz elementów umożliwiających jego zamontowanie

Uchwały antysmogowe

WARUNKI TECHNICZNE I EMISYJNE DLA MOP

Dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji, które spełniają **minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń, określone w ust. 1 i 2 załącznika II do rozporządzenia Komisji (U**E) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193, str. 1; z 2016 r. L 346, str. 51).

Uchwały antysmogowe

1 maja 2018 r.

Wejście w życie uchwał antysmogowych
Wszystkie nowo instalowane urządzenia spełniają wymagania **Ekoprojektu/5 klasy***

31 grudnia 2023 r.

Koniec eksploatacji **tzw. kopciuchów** czyli kotłów bezklasowych nie spełniających żadnych norm emisyjnych

31 grudnia 2025 r.

Koniec eksploatacji **starych miejscowych ogrzewaczy pomieszczań** tj. pieców kaflowych, urządzeń typu koza czy też kominków nie spełniających wymagań Ekoprojektu

31 grudnia 2027 r.

Koniec eksploatacji kotłów 3 i 4 klasy

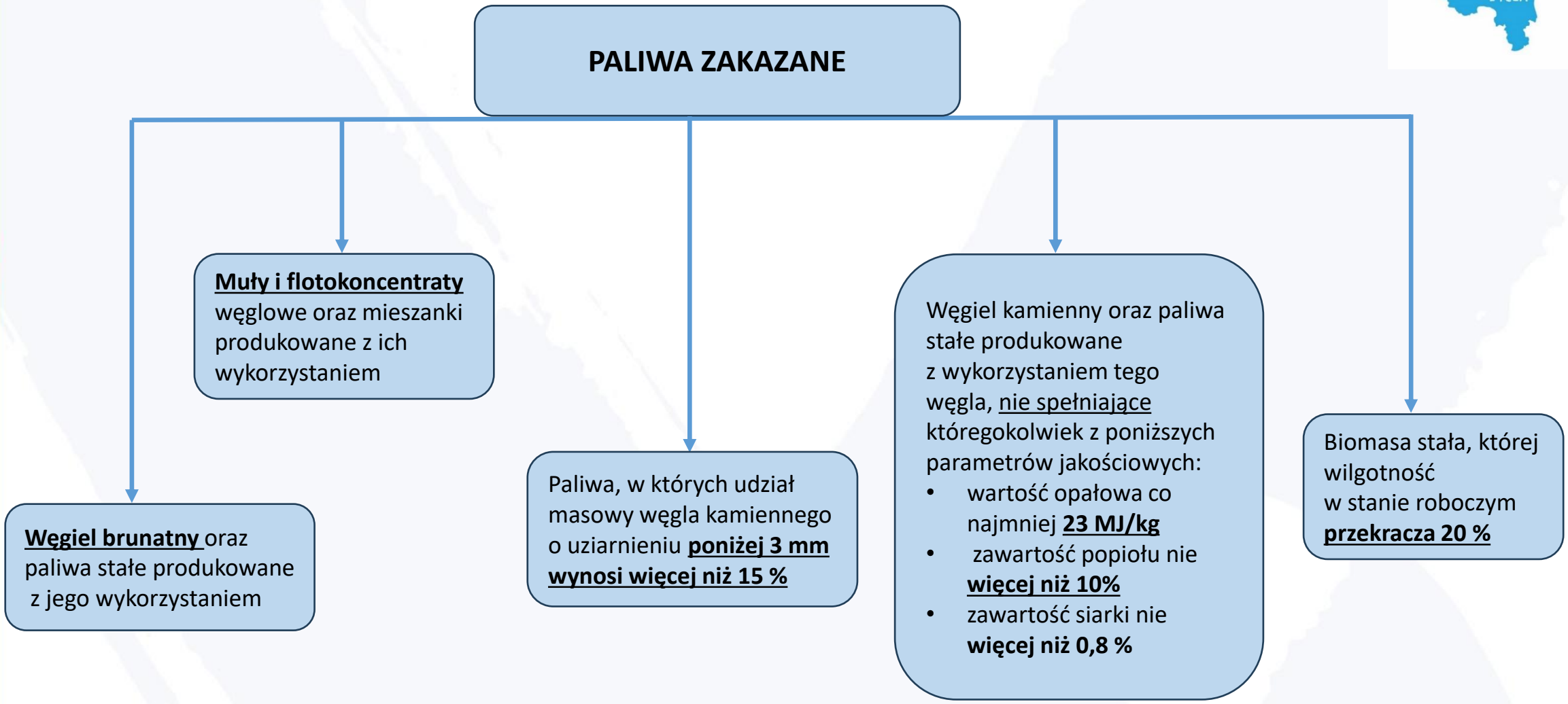
31 grudnia 2040 r.

Koniec możliwości stosowanie **węgla kamiennego** oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem (dotyczy wybranych terenów: **miasto Konin oraz powiatów: kolskiego, konińskiego, słupeckiego i tureckiego)**

*- od 1 marca 2022 r.

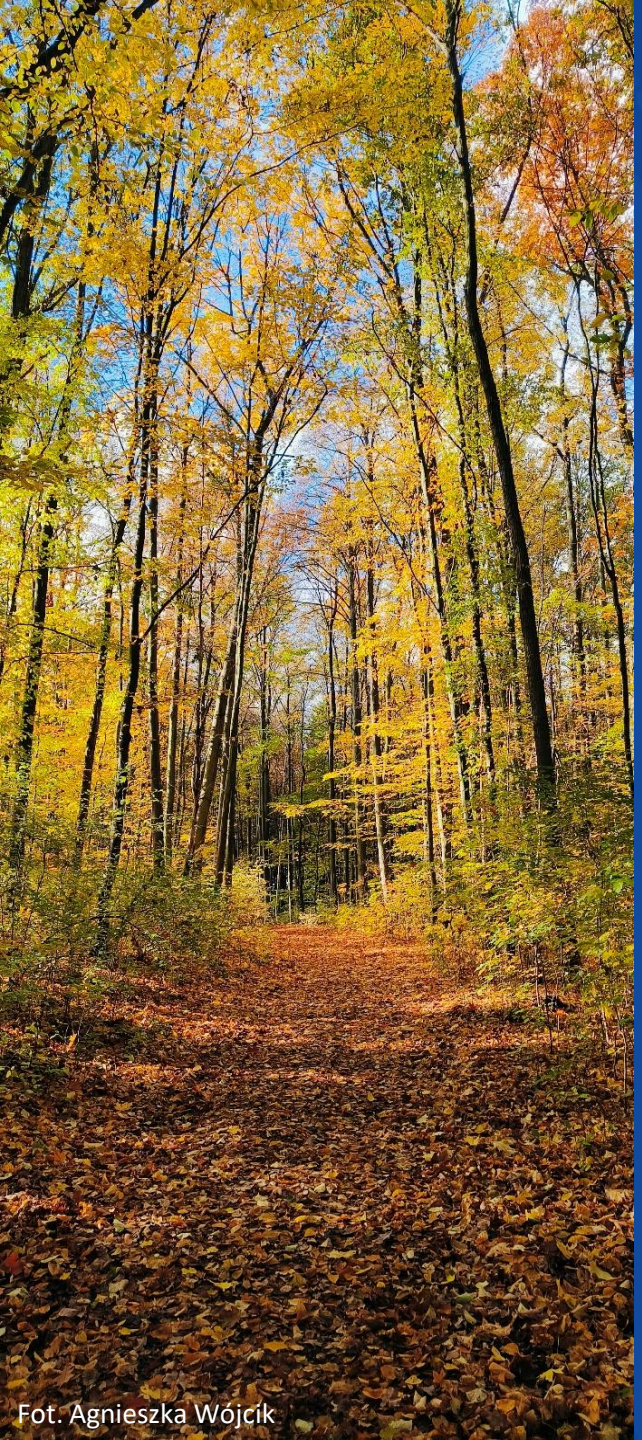
Uchwały antysmogowe

Materiały konferencyjne

Uchwały antysmogowe i programy ochrony powietrza

Fot. Agnieszka Wójcik

WIELKOPOLSKA

„Ziemi nie dziedziczymy po naszych rodzicach, pożyczamy ją od naszych dzieci”

Antoine de Saint-Exupéry

Dziękuję za uwagę

Departament Zarządzania Środowiskiem i Klimatu

Wydział Zarządzania Środowiskiem i Klimatu

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

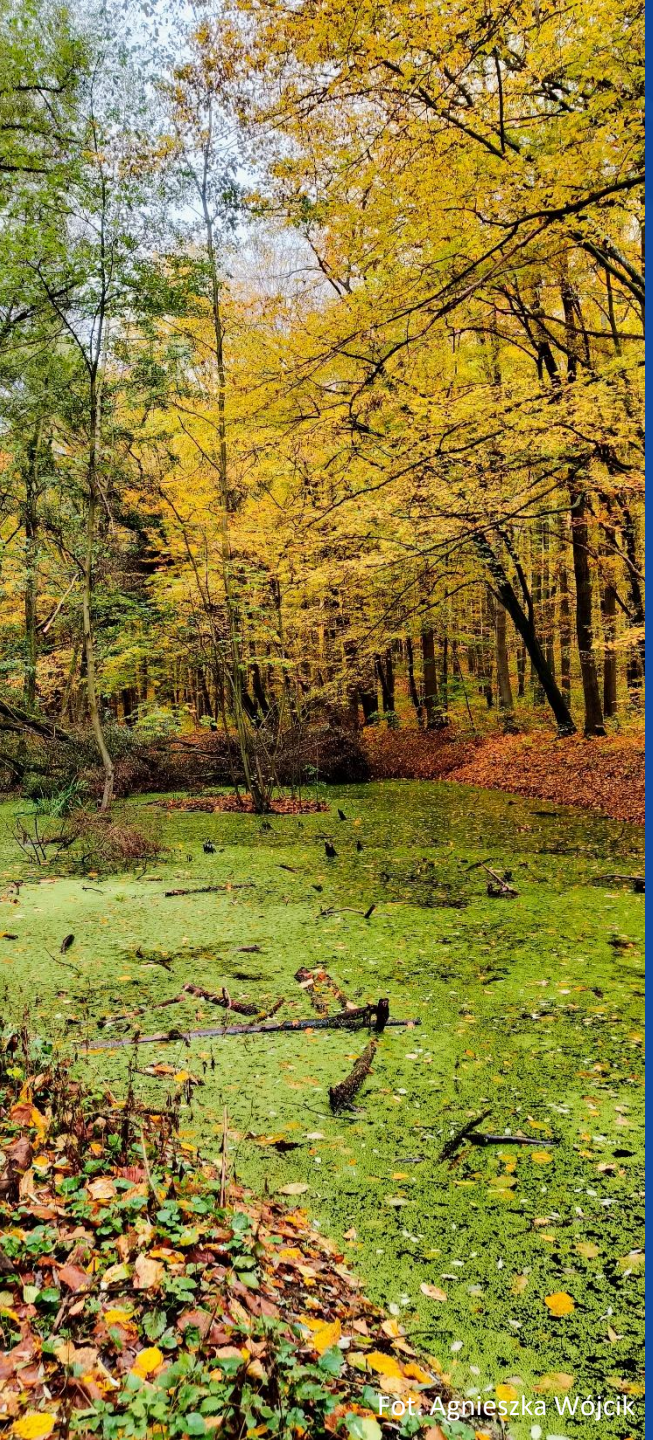
Al. Niepodległości 34

61-714 Poznań

e-mail: dsk.sekretariat@umww.pl

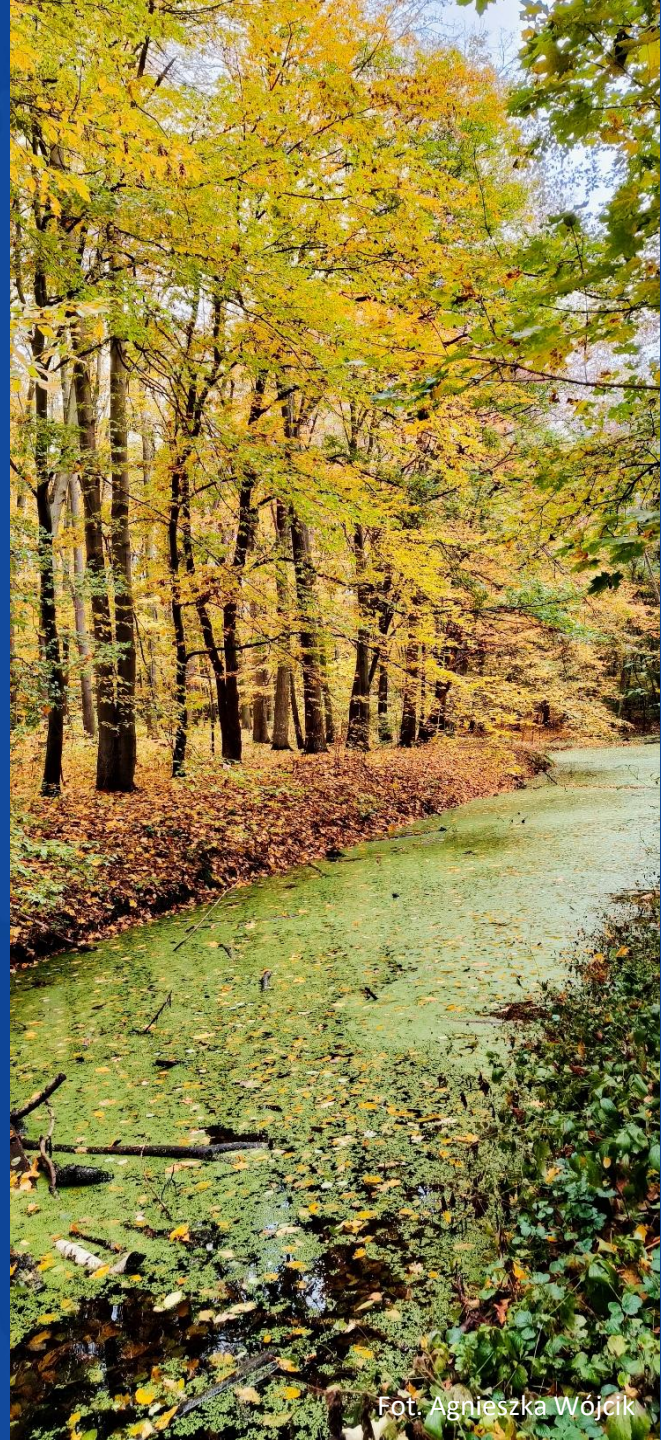
Fot. Agnieszka Wójcik

Fot. Agnieszka Wójcik

WIELKOPOLSKA

WIELKOPOLSKA

Fot. Agnieszka Wójcik